

AUDÍTORSKÁ DOKUMENTÁCIA, JEJ MIESTO VO VÝUČBE AUDITINGU NA EKONOMICKEJ UNIVERZITE V BRATISLAVE

New course Auditing III in teaching in the University of Economics in Bratislava

František Maděra, Lenka Tkáčová

ÚVOD

Katedra účtovníctva a audítorstva Fakulty hospodárskej informatiky Ekonomickej univerzity v Bratislave je jediným pracoviskom v rámci slovenských vysokých škôl s akreditáciou predmetu, ktorý sa všestranne venuje auditingu (je to predmet, ktorý sa vyučuje na 2. a 3. stupni štúdia). Audítorstvo sa na Ekonomickej univerzite v Bratislave vyučuje viac ako desať rokov. Pri ostatnej akreditácii bol zaradený do programu výučby 2. stupňa štúdia študijného programu Účtovníctvo a audítorstvo nový predmet Audítorstvo III, ktorý je obsahovo zameraný na audítorskú dokumentáciu.

PRÍPRAVA VÝUČBY PREDMETU AUDÍTORSTVO III

Cieľom predmetu¹ je aplikačne rozvinúť poznatky študentov získané v predmetoch Audítorstvo I a Audítorstvo II².

Učebnú osnovu predmetu možno v súlade s pedagogickou dokumentáciou [1] a [2] podľa stavu k 18.2.2008³ stručne zhrnúť do týchto piatich okruhov:

1. *Audítorský prístup* – činnosti pred uzatvorením zmluvy, predbežné plánovacie postupy, vytvorenie plánu auditu, uskutočnenie auditu, závery a zostavenia správy.
2. *Audítorské procedúry* – akcent na testovanie kontrol a testy vecnej správnosti pre položky súvahy, výkazu ziskov strát a poznámky – analytické testy a testy detailov.
3. *Modelový spis audítora* – prezentácia na fiktívnom podniku možnej audítorskej dokumentácie - vytvorenie audítorského spisu.
4. *Vzorová audítorská dokumentácia* – prezentácia tezauru možných formulárov audítorskej dokumentácie za účelom ich využitia - modifikácie pri zákazke auditu.
5. *Záver* – uskutočňovanie audítorských postupov so zameraním na postupné vytváranie audítorskej dokumentácie (formuláre a programy), ktorá je vhodným identifikátorom audítorových postupov, s dôrazom na prijatie audítorových záverov pre špecifické potreby konkrétnej zákazky auditu.

Základná študijná literatúra sa orientovala na tituly, ktoré boli v čase akreditácie k dispozícii:

1. Príručka na uskutočnenie auditu. KAČR Praha 2006
2. Kareš, L. - Vašeková M.: Audítorstvo – Zbierka. Bratislava : Ekonóm, 2004
3. Kareš, L.: Audítorstvo. Bratislava : Súvaha, 2004

¹ Informačný list predmetu Audítorstvo III, študijný odbor Účtovníctvo, Garant: doc. Ing. Ladislav Kareš, PhD.

² **Predmet Audítorstvo I** sa orientuje na problematiku auditu predovšetkým v otázkach jeho podstaty, vývoja a cieľov, jeho regulácie, audítorskej zodpovednosti, nezávislosti a etiky, ale i výkonu auditu – audítorské postupy, metódy, testy s akcentom na výstup audítorskej zákazky, ktorým je správa nezávislého audítora. **Predmet Audítorstvo II** sa orientuje na problematiku Medzinárodných audítorských štandardov (ISA), ktoré vydáva Medzinárodný výbor pre audit a uisťovacie služby (IAASB) - zriadený Medzinárodnou federáciou účtovníkov (IFAC) – na ich využívanie pri riešení prípadových štúdií z oblasti auditu ako metodického návodu pre prácu audítora.

³ Tento dátum identifikuje obdobie, v ktorom sa vytvárala pedagogická dokumentácia k tomuto novému predmetu.

ZAČATIE VÝUČBY PREDMETU AUDÍTORSTVO III

V letnom semestri akademického roka 2011/12 sa začala v 2. ročníku druhého stupňa výučba predmetu Audítorstvo III. Pri koncipovaní harmonogramu sme sa pridržali vyššie uvedenej učebnej osnovy, pričom sme do istej miery obsah výučby upravili tak, že sme preberané učivo rozdelili do 7 tematických celkov:

1. Audit a audítorstvo (repetitórium)
2. Audítorský prístup – akcent na audítorskú dokumentáciu
3. Audítorské procedúry – akcent na dokumentáciu testov vecnej správnosti
4. Prostriedky počítačového auditu
5. Softvérová podpora auditu – akcent na DATEV a ELIZE (4 vyučovacie bloky)
 - štruktúra, funkcie, možnosti nasadenia, spôsob implementácie do procesu audítorskej zákazky,
 - práca s programom a jednoduchými databázami,
 - práca s dátami - denník, hlavná kniha, výkazy,
 - audítorské testy podporované IT,
 - prezentácia audítorského softvéru (demonštračné ukážky nasadenia v audítorskej praxi).
6. Modelový audítorský spis
7. Vzorová audítorská dokumentácia

Tomuto obsahu sme prispôbili harmonogram prednášok a cvičení a harmonogram konzultácií. Rozsah výučby tohto predmetu je 2 vyučovacie hodiny prednášok a 2 vyučovacie hodiny cvičení počas 10 týždňov (denné štúdium) a 16 hodín konzultácií (externé štúdium).

Od prvého roku výučby tohto nového predmetu sme aktualizovali i obsah i rozsah použitej študijnej literatúry (prispôbenie nášmu poznaniu problematiky a výchovno-vzdelávacím cieľom tohto predmetu).

Do študijnej literatúry sme zaradili:

1. Příručka pro provádění auditu u podnikatelů. Praha : KAČR, 2006. ISBN 80-86679-07-1
2. Příručka na používanie medzinárodných audítorských štandardov pri výkone auditu v malých a stredných podnikoch. Bratislava : UDVA 2009. ISBN 978-80-970174-0-8⁴
3. Kareš, L.: Audítorstvo. Bratislava : IURA EDITION, 2010. ISBN 978-80-8078-334-1
4. MADĚRA, František. Audit a audítorstvo ako špecifická profesia a činnosť. In *Dane a účtovníctvo v praxi : mesačník plný informácií z oblasti daní, práva a účtovníctva*. Bratislava : IURA EDITION, 2009. ISSN 1335-7034, 2009, roč. 14, č. 7-8, s. 83-91 a č. 9, s. 50-58
5. Zákon č. 540/2007 Z. z. o audítoroch, audite a dohľade nad výkonom auditu a o zmene a doplnení zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov
6. Metodické usmernenia SKAU k ISA a etike
7. Příručky Medzinárodných audítorských štandardov a kontroly kvality. Slovenská verzia ISA 2009 a 2012. [Cit. 1.7.2013]. Dostupné na internete: <http://www.skau.sk/page.php?id=44>
8. Program ELIZE (testy k audítorskej dokumentácii) od spoločnosti Blue soft, s.r.o., Bratislava⁵
9. Programy Datev (audit, sampling, analyzér) od spoločnosti Datev.cz, s.r.o.

⁴ Od akademického roka 2011/2012 pracujeme s 3. vydaním tejto príručky z novembra 2011: Dostupné na internete http://www.udva.sk/images/publikacie/isaforsme_3rd_i_svk_net.pdf a http://www.udva.sk/images/publikacie/isaforsme_3rd_ii_svk_net.pdf

⁵ V akademických rokoch 2011/12 a 2012/13 sme pripravili v spolupráci so spoločnosťou Blue-Soft pre podporu výučby Audítorstva III študijný materiál: Blue soft, s.r.o. - MADĚRA, František.: Študentská verzia audítorského programu ELIZE [elektronický zdroj]. Bratislava : Blue soft, s. r. o., 2012. 2013. CD-ROM

INOVÁCIA VÝUČBY PREDMETU AUDÍTORSTVO III

Na základe získaných skúseností, ktoré sme získalo počas vyučovania nového predmetu Audítorstvo III (v letnom semestri akademického roku 2011/2012) sme pristúpili k inovácii a modernizácii procesu jeho výučby. Základný inovačný cieľ nadväzuje na vedecko-výskumnú činnosť Fakulty hospodárskej informatiky Ekonomickej univerzity v Bratislave, ktorá je primárne spojená s výučbou predmetov v jednotlivých študijných programoch. Katedra účtovníctva a audítorstva FHI Ekonomickej univerzity v Bratislave vychováva absolventov orientovaných na prácu so všetkými druhmi ekonomických a sociálnych informácií spojených s ich získavaním, vytváraním, spracúvaním, kontrolou a tvorbou informačných systémov. Preto hlavným cieľom tejto výskumnej aktivity zameranej na audítorskú dokumentáciu ako prezentáciu činností audítora vo výučbe auditingu na Ekonomickej univerzite v Bratislave je obsahové a metodické budovanie novoakreditovaného predmetu Audítorstvo III (Audítorská dokumentácia), modernizácia edukačného procesu (prednášky, cvičenia, konzultácie, skúšanie) a implementovanie informačných a komunikačných technológií do jeho výučby (o tom bližšie [4]). Popritom v centre záujmu tohto výskumu budú neustále i otázky softvérovej podpory auditu a jeho výučby.

Za významný predpokladaný prínos projektu považujeme skutočnosť, že po zavedení výsledkov projektu do pedagogickej praxe by mali mať študenti príležitosť zvládnuť problematiku auditu nielen v teoretickej a metodickej rovine, ale i na úrovni simulácie reálneho procesu podporovaného aplikačným audítorským softvérom, teda i v praktickej rovine. Výstupy projektu umožnia teda okrem iného aplikačne rozvinúť poznatky študentov získané v predmetoch Audítorstvo I (teória auditu) a Audítorstvo II (metodika auditu prezentovaná Medzinárodnými audítorskými štandardmi - ISA) pri riešení prípadových štúdií z oblasti auditu (najmä jeho procesu, procedúr, softvérovej podpory, modelového audítorského spisu, vzorového audítorského spisu) so zameraním na prijatie vlastných riešení, s dôrazom na získavanie a využívanie audítorských dôkazov v interakcii s tvorbou audítorskej dokumentácie v prostredí výkonu audítorských zákaziek podporovanom IT. Akcent bude kladený na malé a stredné podniky (SME) a malé a stredné audítorské spoločnosti (SMP).

ZÁVER

Proces budovania nového predmetu je dlhodobejšia, neustále aktuálnym okolnostiam a vývoju danej problematiky sa prispôsobujúca činnosť. Náš príspevok poukazuje práve na túto stránku každodennej tvorivej pedagogickej práce, ktorá často ani nebýva náležite docenená. Podľa nášho názoru je to aktivita rovnocenná aktivitám vedeckých pracovníkov z iných oblastí spoločenského života (technických vied alebo iných spoločenských vied).

Abstrakt

Cieľom tohto príspevku je informovať čitateľa o obsahovom a metodickom budovaní novoakreditovaného predmetu Audítorstvo III (Audítorská dokumentácia). Tento predmet sa vyučuje na Ekonomickej univerzite v Bratislave na Katedre účtovníctva a audítorstva na 2. stupni vysokoškolského štúdia v rámci študijného programu "Účtovníctvo a audítorstvo" od akademického roka 2011/2012. V článku opisujeme obsah, rozsah a metodiku jeho výučby.

Kľúčové slová: Predmety výučby Audítorstvo I, Audítorstvo II, Audítorstvo III; Informačný list predmetu Audítorstvo III, Projekt predmetu Audítorstvo III, Osnova – sylabus predmetu Audítorstvo III

Summary

The aim of this paper is to inform readers about the content and methodological development the newly created course Auditing III (Audit documentation). This subject is taught at the University of Economics in Bratislava on Department of accounting and auditing on the second level of higher education in the study program "Accounting and auditing" from the academic year 2011/2012. The paper describes the content, scope and methods of teaching.

Key words: Subjects teaching Auditing I, Auditing II, Auditing III; Information Sheet Auditing III, Project Auditing Course III, Syllabus of the subject Auditing III

JEL klasifikácia: M42

Použitá literatúra

- [1] Informačný list predmetu Audítorstvo III, študijného odboru Účtovníctvo, Garant: doc. Ing. Ladislav Kareš, PhD. a osnovy – sylabus tohto predmetu. Informačný list predmetu Audítorstvo III, študijného odboru Účtovníctvo, Garant: doc. Ing. Ladislav Kareš, PhD. a osnovy – sylabus tohto predmetu
- [2] Projekt predmetu Audítorstvo III
- [3] Harmonogram výučby predmetu Audítorstvo III (prednášky, cvičenia, konzultácie)
- [4] MADĚRA, František - TKÁČOVÁ, Lenka. Audítorská dokumentácia, jej miesto vo výučbe auditingu na Ekonomickej univerzite v Bratislave (inovácia predmetu výučby). In Účetníctví a auditing v procesu světové harmonizace : sborník z mezinárodní vědecké konference : Hotel Horizont, Špičák, 11. - 13. září 2012. - Praha : Vysoká škola ekonomická v Praze. Nakladatelství Oeconomica, 2012. ISBN 978-80-245-1887-9, s. 65-69

Kontakt

František Maděra, Ing., PhD., Katedra účtovníctva a audítorstva, FHI EU v Bratislave, Dolnozemska cesta 1/b, 852 35 Bratislava, tel.: 00421904037579, madera@euba.sk
Lenka Tkáčová, Ing., PhD., Katedra účtovníctva a audítorstva, FHI EU v Bratislave, Dolnozemska cesta 1/b, 852 35 Bratislava, tel.: 004212672956725, lenka.tkac@gmail.com